

Bronnen, bronnen, bronnen!

Special Edition les 2 'Find It!

In deze tweede les ontdekken de leerlingen welk type informatiezoeker ze zijn en welke soorten bronnen er allemaal bestaan. Tijdens een klassengesprek ontdekken de leerlingen dat je bij elke soort bron voor- en nadelen kunt ervaren. Na het klassengesprek gaan de leerlingen op zoek naar goede bronnen die bij hun type passen. Als weektaak kun je ze de opdracht geven om ook andere bronnen te zoeken die ze kunnen gebruiken voor hun werkstuk of project.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

In bijna ieder beroep is het hebben van informatievaardigheden een must. Even snel iets opzoeken op internet. Het zoeken en vinden van informatie in verschillende bronnen. En het beoordelen en verwerken. Zo werkt de conservator van het Rijksmuseum met verschillende bronnen om uiteindelijk de juiste informatie bij een kunstwerk weer te geven en zoekt een politieman informatie over een verdacht persoon in een database van de gemeente. De les heeft zowel doe- als praatopdrachten en is daardoor afwisselend en interactief. Totale duur: 1 uur.

- Introductie: Kennismaken met verschillende soorten bronnen.
- Verdieping & doen: Met opdracht 1 & 2 ontdekken de leerlingen welk type informatiezoeker ze zijn. Ze gaan zelf zoeken naar bronnen.
- Afronding: Kort bespreken wat de leerlingen nu kunnen en vooruitblikken op het zoeken naar bronnen voor hun werkstuk of project.

VOORBEREIDING

Van te voren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding.
- Bepaal of je de les inzet voor het maken van een werkstuk of het uitwerken van een thema.
- Klik door de slides voor de instructie op het scherm.
- Bekijk de lesbrief voor de leerlingen.

BENODIGDHEDEN

- Scherm/computer met internetverbinding.
- Voor iedere leerling een lesbrief uitgeprint in kleur.
- Omdat dit een lessencyclus is van vijf lessen is het handig om voor iedere leerling een snelhechter klaar te leggen. Hierin kunnen zij iedere week hun lesbrief bewaren en terugkijken wanneer nodig.
- Computer of device met Word voor de leerlingen.

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen Digitale vaardigheden : Informatievaardigheden	Leerdoel (kern)vak: Kunst & cultuur	21st century skills
1. Data & informatie	1. De leerling kan het juiste medium kiezen bij de informatievraag en informatiebehoefte.	1. Kerntaak 52. De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op eigen werk en werk van anderen, waaronder kunstenaars.	1. Creatief denken
	2. De leerling kan geschikte bronnen bepalen voor het verkrijgen van de relevante informatie.		2. Samenwerken

INTRODUCTIE

Slide 1

Met dit eerste beeld kun je nog even terughalen wat de kinderen de vorige les hebben gedaan.

Vraag:

Wat hebben we de vorige les gedaan?

[In de vorige les hebben we een eigen onderwerp gekozen en met een mindmap een aantal vragen bedacht. Dat maakt het onderwerp nog interessanter om te gaan onderzoeken.]

Slide 2

Vertel dat jullie nu bij les 2 zijn en gaan oefenen met het zoeken van bronnen die je kunt gebruiken voor je onderzoek.

Vraag:

Weet iedereen wat bronnen zijn?

[Dat is bijvoorbeeld een boek of een filmpje op internet. Uit een bron haal je informatie voor je werkstuk of project.]

Slide 3

Bekijk samen het filmpje waarin verschillende soorten bronnen aan de orde komen.

Vraag voor het kijken:

Welke soorten bronnen komen in het filmpje voor?

[Geschreven bronnen zoals boeken, tijdschriften, gesproken bronnen zoals interviews met mensen en filmpjes, tastbare bronnen zoals kleding, schilderijen en foto's.]

Er zijn dus heel veel soorten bronnen, maar welke soort bron past goed bij jou? Dat gaan we ontdekken!

Slide 4

Vertel de kinderen wat ze in deze les gaan oefenen.

Slide 5

Besprek kort met de kinderen wat ze deze les gaan doen.

Slide 6

Laat de kinderen zelfstandig opdracht 1 en 2 maken. Zo ontdekken ze welk type informatiezoeker ze zijn en welke soort bronnen bij hen passen. Maak daarna de les weer centraal.

Vertel:

Het is handig om te weten welk type informatiezoeker je bent! Want, ben je vooral een kijker en echt geen lezer, dan is het veel fijner om eerst iets te weten te komen door te kijken. En als je door die filmpjes dan al het een en ander weet van het onderwerp, dan is het veel makkelijker om met andere bronnen aanvullende informatie te zoeken. Je hebt dan sneller het juiste boek al gevonden, of je hebt misschien een expert gezien die je kunt interviewen.

Slide 7

Vertel:

Om informatie te vinden over je onderwerp kun je verschillende soorten bronnen gebruiken. Je kunt bijvoorbeeld bronnen vinden op internet.

Daar vind je 'Startsites'. Dat zijn sites waar allerlei links naar filmpjes en boeken al voor je klaar staan. Ze zijn per onderwerp bij elkaar gezet. Goede startsites zijn: docukit.nl, jeugdbibliotheek.nl.

Er zijn ook zoekmachines speciaal voor kinderen zoals wikikids.nl.

Slide 8

Musea en organisaties hebben vaak informatie bij elkaar gezet voor een spreekbeurt of werkstuk.

Je kunt op de sites van musea vaak mooie afbeeldingen en uitleg vinden. Kijk maar eens op Rijksstudio van het Rijksmuseum: <https://www.rijksmuseum.nl/nl/rijksstudio>

Slide 9

In boeken vind je ook veel informatie. Er zijn zelfs boeken speciaal voor het schrijven van een werkstuk. Bijvoorbeeld het Junior informatieboekje en de Corona informatieboekjes. Je vindt ze in de bibliotheek.

Slide 10

Je kunt natuurlijk ook filmpjes kijken. Op Schooltv, Quest, Clipphanger en Willem Wever vind je informatieve filmpjes over allerlei onderwerpen afgestemd op jouw niveau. Je kunt ook op YouTube kijken, maar daar vind je heel veel! Dus zorg dan dat je goede zoekwoorden gebruikt.

Slide 11

Vertel: Je bent dus een bepaald type Informatiezoeker, maar hoe goed een bron ook bij je past, elke bron heeft voor- en nadelen. Sommige dingen vind je misschien juist fijn en andere niet. De een gaat bijvoorbeeld lekker naar de bibliotheek terwijl een ander kind juist liever thuis blijft.

Voer een klassengesprek. Schrijf op het bord wat kinderen als fijn ervaren bij een bepaalde bron. Het zal duidelijk worden dat ieder kind zijn eigen persoonlijke voorkeur heeft.

Kinderen ervaren mogelijk de volgende zaken als fijn:

Boeken:

in een boek staat veel informatie bij elkaar of in de inhoudsopgave zie je of het boek bruikbaar is, een boek lenen bij de bibliotheek is gratis,

Filmpjes:

een filmpje kan je extra informatie geven, je kunt een filmpje meteen bekijken,

Experts:

een expert weet veel van je onderwerp, aan een expert kun je precies vragen wat je wilt weten.

Slide 12

Kinderen ervaren mogelijk de volgende zaken als niet fijn:

Boeken:

het bibliotheekboek wat je gevonden hebt, kan uitgeleend zijn, het boek moet op tijd teruggebracht worden naar de bibliotheek, als de bibliotheek het boek niet heeft, dan moet je het kopen,

Filmpjes:

het is lastig om meteen te zien of een filmpje bruikbaar is, je moet goed opschrijven welke stukjes film interessant zijn,

Experts:

wanneer je met een expert gaat praten moet je een afspraak met iemand maken, het gesprek opnemen of alle informatie opschrijven, je moet de juiste vragen stellen.

Slide 13

Noem na het klassengesprek alle type informatiezoekers nog eens op en vraag de kinderen hun hand op te steken als hun type wordt genoemd en maak twee- of drietallen van gelijke typen.

Met opdracht 3 en 4 zoeken de kinderen in twee- of drietallen twee goede bronnen die bij hun type passen. Geef ze hiervoor zo'n 20 minuten de tijd. Maak daarna de les weer centraal.

Slide 14

Bespreek kort met de klas wat ze nu kunnen: geschikte informatiebronnen vinden.

Slide 15

Geef de kinderen opdracht 5 als weektaak. In deze opdracht moeten ze verschillende bronnen zoeken waarmee ze de vragen die ze bedacht hebben in les 1 kunnen beantwoorden.

